

Cauza C-117/24

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

14 februarie 2024

Instanța de trimitere:

Fővárosi Törvényszék (Curtea din Budapesta-Capitală, Ungaria)

Data deciziei de trimitere:

1 februarie 2024

Reclamantă:

JYSK Kereskedelmi Kft.

Pârât:

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

[omissis]

Reclamantă: JYSK Kereskedelmi Kft. ([omissis] Ecsér, Ungaria
[omissis])

[omissis]

Pârât: Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Biroul
Național pentru Siguranța Lanțului Alimentar) ([omissis]
Budapesta [omissis])

[omissis]

Obiectul litigiului: Acțiune în contencios administrativ având ca obiect o
decizie [omissis] de aplicare a unei amenzi în materie de
protecție a pădurilor

ORDONANȚĂ

Fővárosi Törvényszék (Curtea din Budapesta-Capitală) inițiază o procedură preliminară în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene, în scopul interpretării

articolului 4 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (UE) nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului.

Fővárosi Törvényszék (Curtea din Budapesta-Capitală) sesizează Curtea de Justiție a Uniunii Europene cu următoarea întrebare preliminară:

Articolul 4 alineatele (2) și (3) din Regulamentul (UE) nr. 995/2020, coroborat cu articolul 6 alineatul (1) din acesta, trebuie interpretat în sensul că este conform cu aceste dispoziții ca operatorul să aibă acces la elementele prevăzute la articolul 6 alineatul (1) din regulamentul menționat ale unui sistem „due diligence” menținut și evaluat de societatea-mamă sau stabilit de o organizație de monitorizare, în sensul articolului 8 [din același regulament], și utilizat de societatea-mamă?

[omissis] [aspecte privind dreptul procesual național]

Temeiul juridic

- 1 Fővárosi Törvényszék (Curtea din Budapesta-Capitală), în calitate de instanță de contencios administrativ sesizată cu o cauză privind protecția pădurilor, solicită Curții de Justiție a Uniunii Europene (denumită în continuare „Curtea”), în temeiul articolului 267 TFUE, interpretarea unor dispoziții ale dreptului Uniunii necesare soluționării litigiului principal.

Obiectul litigiului și faptele relevante

- 2 Reclamanta este considerată operator în sensul articolului 2 litera (c) din Regulamentul nr. 995/2010 (denumit în continuare „regulamentul”), care introduce pentru prima dată pe piața internă lemn și produse din lemn. Întregul capital al reclamantei aparține LLG A/S, societate înregistrată în Danemarca (denumită în continuare „societatea-mamă”).
- 3 În anul 2023, pârâta, în calitate de autoritate competentă desemnată să aplice regulamentul, a efectuat un control la sediul reclamantei, în cadrul căruia a verificat, printre altele, dacă aceasta dispunea de un sistem „due diligence”, în sensul articolului 4 alineatul (2) și al articolului 6 alineatul (1) din regulament (Due Diligence System).
- 4 Astfel cum s-a constatat, sistemul „due diligence” utilizat de reclamantă a fost stabilit de societatea-mamă a acesteia și se baza, într-o măsură importantă, pe analizele de risc efectuate de Preferred by Naturé, o organizație de monitorizare în sensul articolului 8. Pe parcursul procedurii, reclamanta a putut extrage datele stocate în sistemul „due diligence” referitoare la fiecare produs din lemn și să le prezinte pârâtei, dovedindu-se astfel faptul că și reclamanta are acces la diferitele elemente ale sistemului menționat. În ceea ce privește analiza de risc, reclamanta însăși a recunoscut că aceasta a fost efectuată în parte de către societatea-mamă.

- 5 În urma controlului, prin decizia nr. 6100/2466-24/2023 din 26 mai 2023, pârâta a obligat reclamanta să plătească, printre altele, o amendă cu titlu de protecție a pădurilor, ca urmare a încălcării articolului 4 alineatul (2) și a articolului 6 alineatul (1) din regulament, precum și să își stabilească propriul sistem „due diligence”. Pârâta a justificat aceste amenzi arătând că, astfel cum s-a constatat pe baza probelor disponibile, reclamanta nu dispunea de un sistem „due diligence” implementat în nume propriu și creat în mod specific pentru activitatea pe care o desfășoară, în conformitate cu regulamentul, și nici nu utiliza un astfel de sistem stabilit de o organizație de monitorizare, în sensul articolului 8 din regulament. Din punctul de vedere al pârâtei, pentru a respecta dispozițiile din regulament menționate, sistemul „due diligence” trebuie să fie menținut de reclamantă, care are calitatea de operator, iar nu de către societatea-mamă a acesteia.

Argumentele părților

- 6 În cererea sa, reclamanta solicită anularea deciziei menționate. Susține că sistemul „due diligence” în cauză, menținut de societatea-mamă, poate fi considerat drept propriul său sistem „due diligence”, astfel încât îndeplinește obligația stabilită la articolul 4 alineatele (2) și (3) și la articolul 6 alineatul (1) din regulament. Mai precis, dispozițiile relevante din regulament îi impun obligația de a utiliza un sistem „due diligence”, nu de a crea un astfel de sistem. Reclamanta invocă faptul, dovedit cu înscrisuri, că autoritatea federală germană competentă a verificat în anul 2021, la sediul filialei germane, legalitatea sistemului „due diligence” elaborat de societatea-mamă și implementat în toate filialele europene și că, spre deosebire de autoritatea maghiară, această inspecție nu a constatat existența niciunei încălcări și a considerat că același sistem „due diligence” este în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) din regulament. În opinia sa, această circumstanță confirmă, de asemenea, faptul că, având în vedere că reclamanta aplică sistemul „due diligence” stabilit de societatea-mamă, obligația prevăzută la articolul 4 alineatele (2) și (3) și la articolul 6 alineatul (1) din regulament trebuie considerată ca fiind îndeplinită.
- 7 Pârâta solicită respingerea acțiunii. Aceasta acordă o importanță decisivă faptului că reclamanta desfășoară o activitate de import pe teritoriul Uniunii Europene nu numai prin intermediul societății-mamă, ci și direct, motiv pentru care, în conformitate cu regulamentul, are calitatea de operator. Pârâta nu contestă faptul că societatea-mamă dispune de un sistem „due diligence”, însă, în opinia sa, reclamanta, în calitate de operator, nu poate fi exceptată de la obligația de a menține ea însăși un astfel de sistem, în conformitate cu articolul 4 alineatele (2) și (3) din regulament. În opinia pârâtei, decizia cu privire la modul de gestionare a importului de lemn și de produse din lemn aparține societății-mamă, dar, dacă aceasta conferă filialelor sarcini autonome în calitate de importatori, din dispozițiile relevante ale regulamentului reiese că, în acest caz, filialele însele trebuie să mențină un sistem „due diligence”.

Dispoziții legale relevante

8 Articolul 4 alineatele (2) și (3) din regulament:

„(2) Operatorii acționează cu prudență atunci când introduc pe piață lemn sau produse din lemn. În acest sens, aceștia utilizează un cadru de proceduri și de măsuri, denumit în continuare «sistem „due diligence”», astfel cum este prevăzut la articolul 6.

(3) Fiecare operator menține și evaluează periodic sistemul „due diligence” pe care îl utilizează, cu excepția cazului în care operatorul utilizează un sistem „due diligence” instituit de o organizație de monitorizare menționată la articolul 8. Mecanismele existente de supraveghere prevăzute de legislația națională și orice mecanism voluntar de control al lanțului de aprovizionare, care îndeplinesc cerințele prezentului regulament, pot fi utilizate ca bază pentru sistemul „due diligence”.

9 Articolul 6 alineatul (1) din regulament:

„(1) Sistemul «due diligence» menționat la articolul 4 alineatul (2) cuprinde următoarele elemente:

(a) măsuri și proceduri care permit accesul la următoarele informații referitoare la aprovizionarea operatorului cu lemn sau produse din lemn, care sunt introduse pe piață:

- descrierea, inclusiv denumirea comercială și tipul de produs, precum și denumirea comună a speciilor de arbori și, după caz, denumirea științifică completă;*
- țara de recoltare și, după caz:*
 - (i) regiunea subnațională unde a fost recoltat lemnul;*
 - (ii) concesiunea de recoltare;*
- cantitatea (exprimată în volum, masă sau număr de unități);*
- denumirea și adresa furnizorului operatorului;*
- numele și adresa comerciantului căruia i-au fost furnizate lemnul și produsele din lemn;*
- documente sau alte informații care indică faptul că lemnul și produsele din lemn în cauză sunt conforme cu legislația aplicabilă;*

(b) proceduri de evaluare a riscului care permit operatorului să analizeze și să evalueze riscul de a fi introdus pe piață lemn recoltat în mod ilegal sau produse din lemn derivate din acesta.

Aceste proceduri iau în considerație informațiile prevăzute la litera (a), precum și criteriile relevante de evaluare a riscului, inclusiv:

- *garantarea respectării legislației aplicabile, care poate include certificarea sau alte sisteme de verificare de terțe părți care se referă la respectarea legislației aplicabile;*
 - *prevalența recoltării ilegale a anumitor specii de arbori;*
 - *prevalența recoltării sau a practicilor ilegale în țara de recoltare și/sau în regiunea subnațională în care a fost recoltat lemnul, inclusiv prevalența conflictelor armate;*
 - *sancțiunile impuse de Consiliul de Securitate al ONU sau de Consiliul Uniunii Europene cu privire la importul sau exportul de lemn;*
 - *complexitatea lanțului de aprovizionare cu lemn și produse din lemn;*
- c) *cu excepția cazului în care riscul identificat cu ocazia procedurilor de evaluare a riscului menționate la litera (b) este neglijabil, proceduri de atenuare a riscului care constau într-o serie de măsuri și proceduri care sunt adecvate și proporționale pentru a reduce cu eficiență la minimum riscul respectiv și care pot include solicitarea unor informații sau documente suplimentare și/sau solicitarea de verificare de către părți terțe.”*

Expunerea motivelor trimiterii preliminare

- 10 În prezenta cauză, Fővárosi Törvényszék (Curtea din Budapesta-Capitală) dorește să se stabilească dacă practica reclamantei în ceea ce privește sistemul „due diligence” este conformă cu articolul 4 alineatele (2) și (3) din regulament, coroborat cu articolul 6 alineatul (1) din acesta; cu alte cuvinte, dacă trebuie să se considere că reclamanta îndeplinește obligațiile stabilite de aceste dispoziții din regulament atunci când aplică un sistem „due diligence” menținut de societatea-mamă.
- 11 Fővárosi Törvényszék (Curtea din Budapesta-Capitală) nu a identificat în jurisprudența Curții nicio cauză în care aceasta să fi interpretat articolul 4 alineatele (2) și (3) din regulament. Prin urmare, a considerat necesar să inițieze o procedură preliminară în fața Curții, pentru a cunoaște care sunt obligațiile specifice impuse operatorilor în ceea ce privește sistemul „due diligence”.
- 12 Un element semnificativ este faptul că reclamanta este considerată a fi un operator care introduce pentru prima dată lemn și produse din lemn pe piața internă, cu alte cuvinte, desfășoară o activitate ca importator de manieră independentă, fără intervenția societății-mamă. Prin urmare, în conformitate cu regulamentul, reclamanta este supusă unei serii de obligații referitoare la sistemul „due

diligence” în ceea ce privește lemnul și produsele din lemn introduse pe piață și care provin din afara Uniunii Europene.

- 13 Or, pentru Fővárosi Törvényszék (Curtea din Budapesta-Capitală) nu este clar care este întinderea acestor obligații. Articolul 4 alineatul (2) din regulament impune operatorului obligația de a „utiliza” un sistem „due diligence”, în timp ce, în conformitate cu articolul 4 alineatul (3) din acesta, operatorul trebuie să „mențină” și să „evalueze periodic” un astfel de sistem.
- 14 Documentul (fără forță juridică obligatorie) denumit „Comunicare a Comisiei din 12.2.2016 – Document de orientare pentru Regulamentul UE privind lemnul”) servește drept referință pentru interpretarea regulamentului. Potrivit acestui document, operatorii au obligația „să culeagă informații privind lemnul și produsele din lemn pe care le manevrează, precum și privind furnizorii săi, pentru a efectua o evaluare completă a riscului”. În plus, „este important ca operatorul care utilizează *propriul* său sistem „due diligence” să evalueze acest sistem la intervale regulate pentru a se asigura că personalul responsabil urmează procedurile care i se aplică și că obțin rezultatele dorite”. Cu toate acestea, nici din documentul de orientare menționat nu reiese dacă [un sistem] care nu este menținut direct de către operator, ci de către societatea-mamă, poate fi considerat ca fiind *propriul* sistem „due diligence” al operatorului.
- 15 În opinia Fővárosi Törvényszék (Curtea din Budapesta-Capitală), în ipoteza în care obligația impusă operatorului în conformitate cu articolul 4 alineatele (2) și (3) din regulamentul menționat constă exclusiv în utilizarea unui sistem „due diligence”, prin intermediul căruia se culeg informații, se evaluează și se reduc riscurile în ceea ce privește lemnul și produsele din lemn introduse pentru prima dată pe teritoriul Uniunii Europene de către operatorul respectiv, nu s-ar putea considera că operatorul nu dispune de un sistem „due diligence” în conformitate cu regulamentul. Într-o astfel de ipoteză, amenda aplicată pe acest motiv, cu titlu de protecție a pădurilor, ar fi nelegală, iar decizia administrativă ar trebui anulată în ceea ce privește acest aspect. Dimpotrivă, dacă din articolul 4 alineatele (2) și (3) reiese că reclamanta este obligată să dispună de un sistem „due diligence” implementat în nume propriu și elaborat în mod expres în legătură cu activitatea pe care o desfășoară, constatările din decizia administrativă ar fi legale, iar cererea ar trebui respinsă în ceea ce privește acest aspect.
- 16 Societatea-mamă a reclamantei, care desfășoară activitatea de vânzare a produselor din lemn, are filiale pe întreg teritoriul Europei, care sunt considerate operatori și care, potrivit reclamantei, utilizează, de asemenea, sistemul „due diligence” menținut de societatea-mamă, în același mod ca și reclamanta. În speță, reclamanta a prezentat rezultatele controlului efectuat la sediul filialei germane de către autoritatea federală germană competentă, potrivit cărora – după cum a declarat reclamanta – același sistem „due diligence” a fost considerat ca fiind în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) din regulament. Prin urmare, este important la nivel european să se stabilească dacă, în funcție de interpretarea

juridică pe care o va da Curtea, funcționarea acestor filiale este în conformitate cu regulamentul în ceea ce privește sistemul „due diligence”.

- 17 Pentru aceste motive, Fővárosi Törvényszék (Curtea din Budapesta-Capitală) solicită Curții să interpreteze dacă practica operatorului reclamant, conform căreia, nu reclamanta însăși, ci societatea-mamă a acesteia este cea care realizează sarcinile de menținere și de evaluare a sistemului „due diligence”, în așa fel încât permite reclamantei să aibă acces la elementele sistemului menționat, este conformă cu articolul 4 alineatele (2) și (3) din regulament.
- 18 [*omissis*]
- 19 [*omissis*] [aspecte privind dreptul procesual național]

Budapesta, 1 februarie 2024

[semnături]

DOCUMENT DE LUCRU